

Nästa steg i bidragsreformen

Förslag till ett bidragstak

8 juni 2023

Statsminister Ulf Kristersson

Finansminister Elisabeth Svantesson

Äldre- och socialförsäkringsminister Anna Tenje

Sverigedemokraternas gruppledare Linda Lindberg

Bidragsreform i tre delar

- En bidragsreform i tre steg:
  - Aktivering på heltid för att behålla bidrag
  - Successiv kvalificering in till den svenska välfärden
  - Bidragstak som gör att bidragen aldrig kan bli högre än arbetsinkomsten
- Regeringen har i dag fattat beslut om direktiv för ett bidragstak

Plan för finanspolitiken i ett svårt läge

Bekämpa inflationen
och stötta utsatta
hushåll

Återupprätta
arbetslinjen

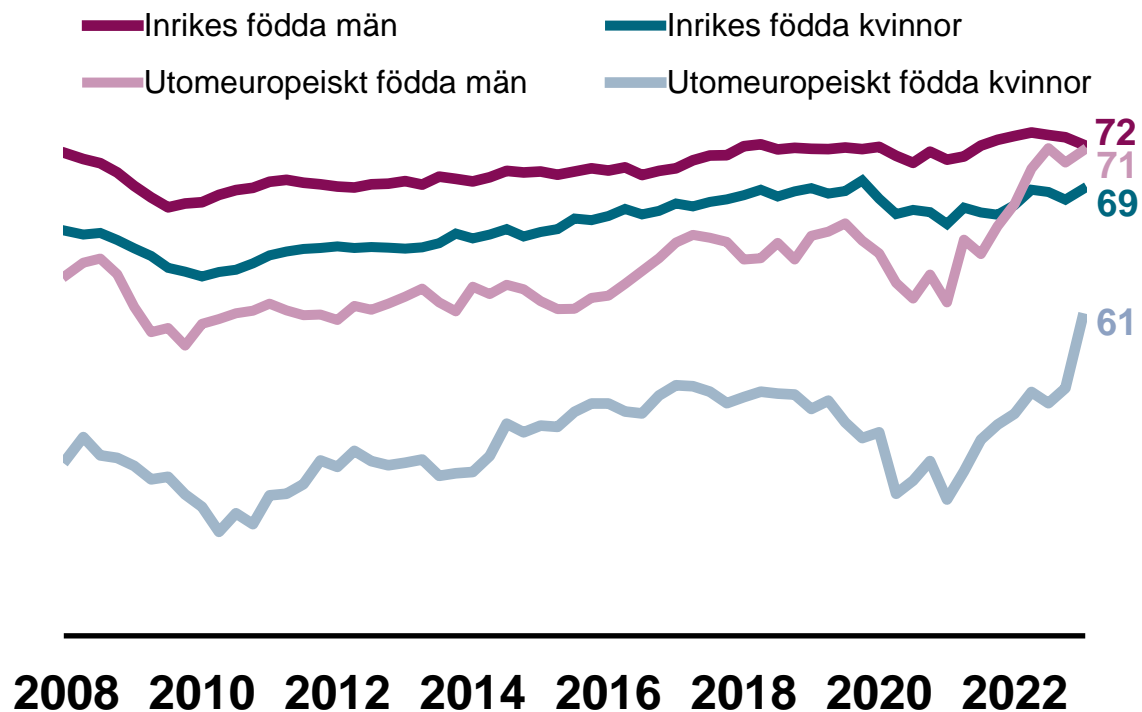

Strukturreformer för
att få upp den låga
tillväxten

Sysselsättningsgraden bland utomeuropeiskt födda har ökat

Sysselsättningsgrad

Procent av befolkningen 15-74 år, säsongrensade kvartalsvärden

Källa: SCB.

Skillnad i sysselsättningsgrad

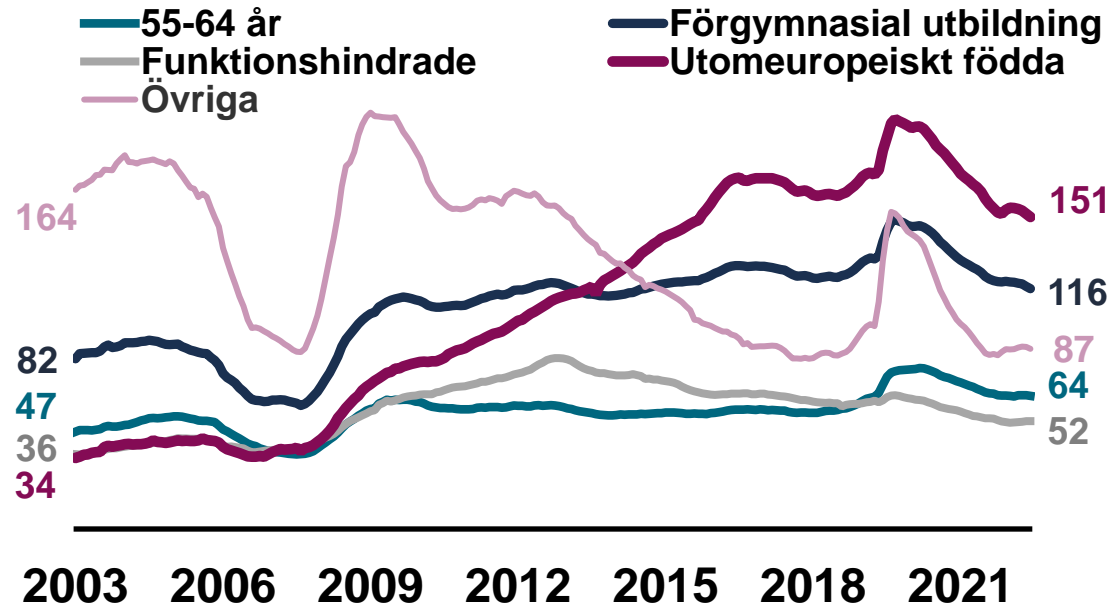
- Mellan inrikes födda män och utomeuropeiskt födda män är gapet **endast 0,4 procentenheter**
- Mellan inrikes födda kvinnor och utomeuropeiskt födda kvinnor kvarstår ett stort gap på **8,4 procentenheter**

Arbetslösheten och utanförskapet har ändrat karaktär

Inskrivna arbetslösa

Tusental, säsongsrensade månadsvärden

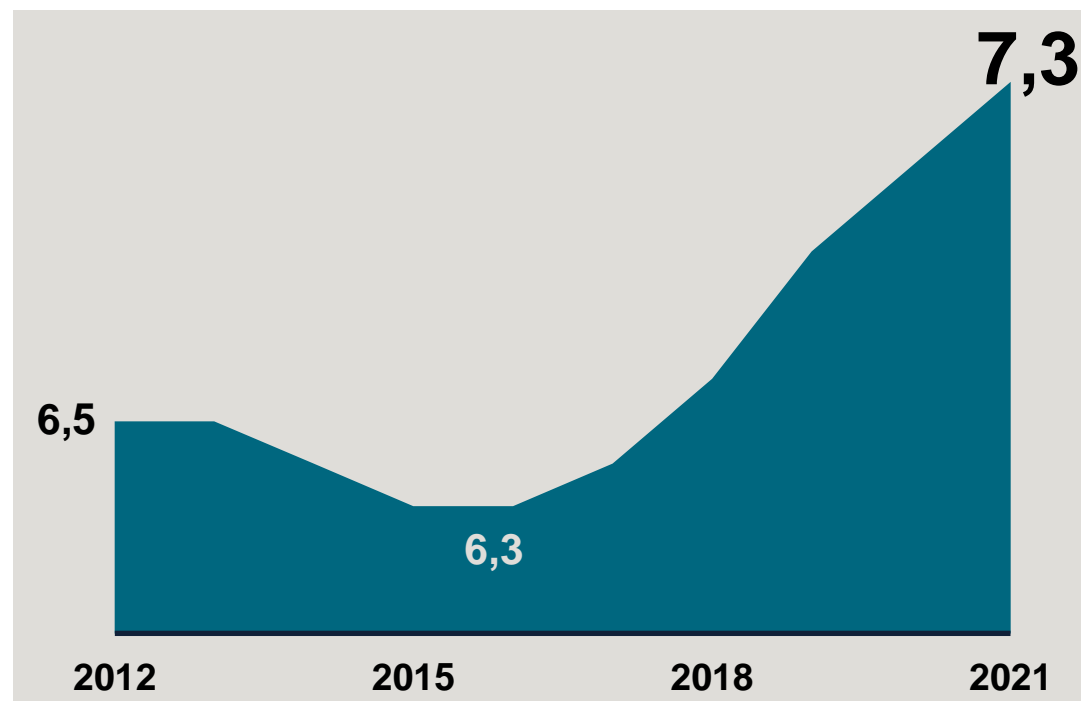
Anm.: Kategorierna är överlappande då en person kan befinna sig i flera grupper samtidigt. Antalet summerar därför till mer än 100 procent av de inskrivna arbetslösa.

- Större andel med svaga chanser att få ett jobb
- Stor andel utomeuropeiskt födda – många saknar dessutom en utbildning på gymnasienivå

En växande andel fastnar i allt längre bidragsberoende

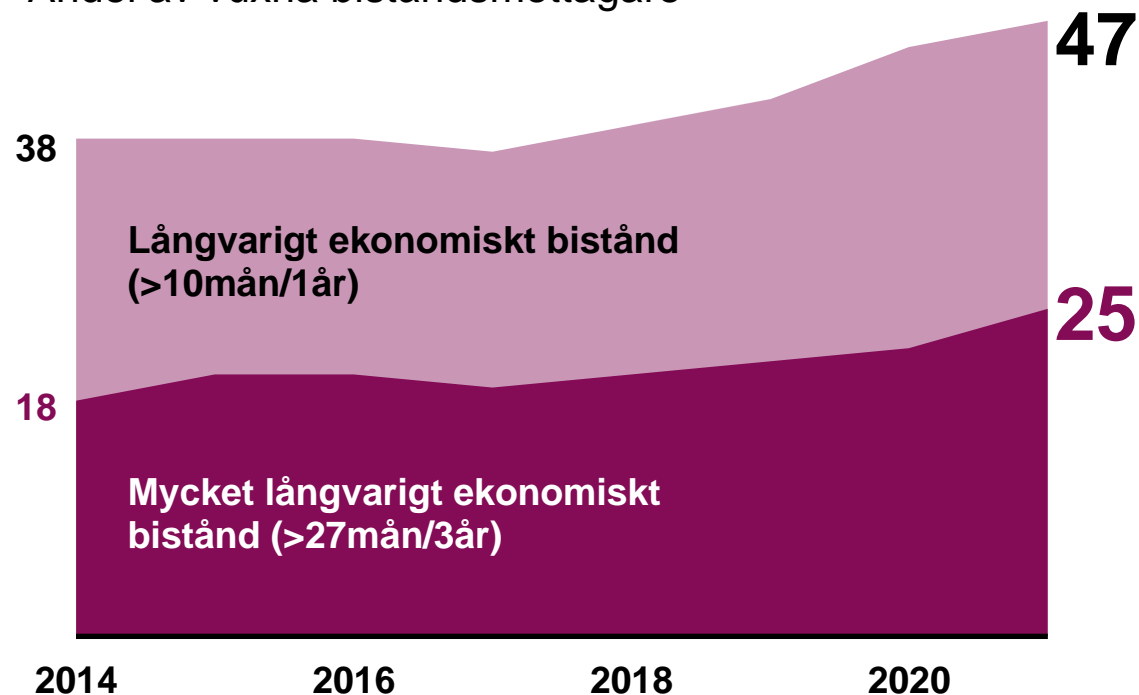
Antal biståndsmånader

Medeltal under ett år

Vuxna biståndsmottagare med långvarigt och mycket långvarigt ekonomiskt bistånd

Andel av vuxna biståndsmottagare

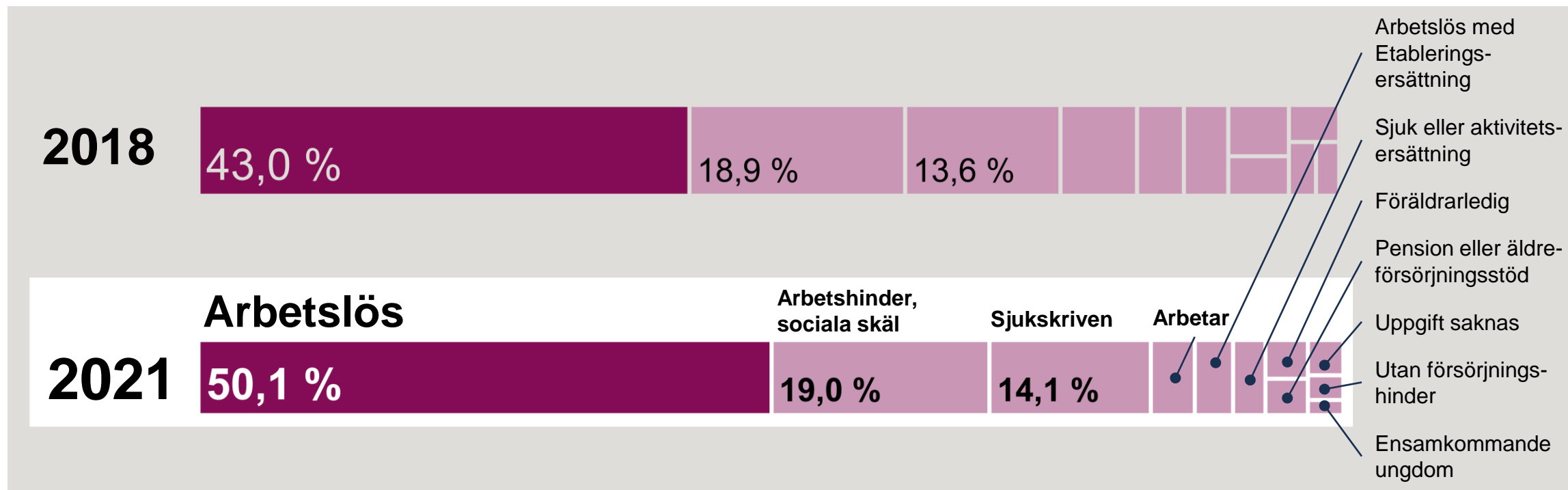
Källa: Socialstyrelsen

Arbetslöshet vanligaste orsaken till ekonomiskt bistånd

Försörjningshinder för vuxna biståndsmottagare

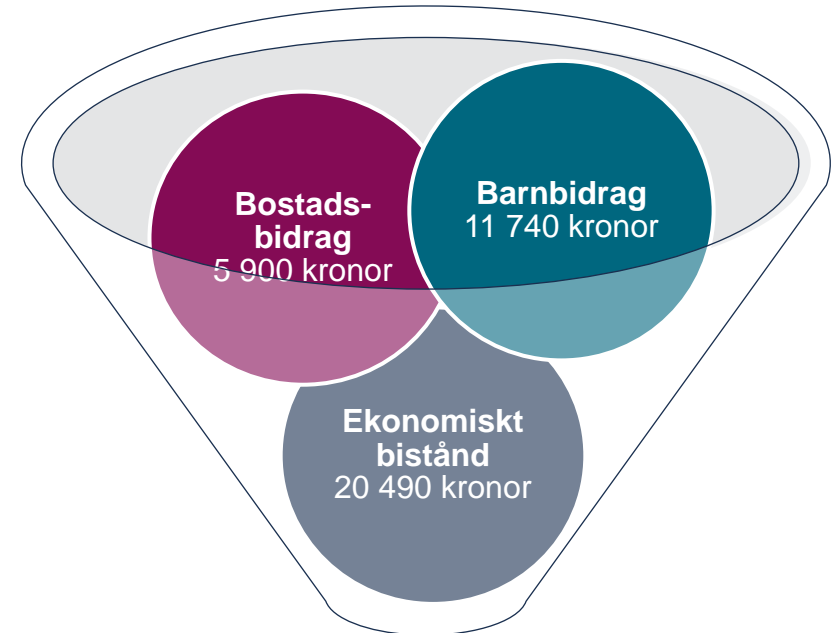
Grupperade försörjningshinder, procent

Möjligt att stapla bidrag på höga nivåer

Exempel:

- Barnfamilj i Storstockholm med sex barn
- Genomsnittlig hyra för en lägenhet med 4 rum, 11 370 kr per månad
- Ingen av föräldrarna jobbar

38 130 kr i månaden

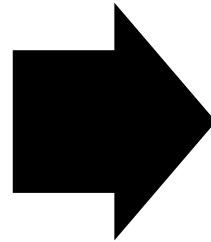

För många lönar det sig inte att arbeta

Exempel:

En familj med ett barn, ingen av föräldrarna arbetar utan får försörjningsstöd och andra bidrag

En i familjen får ett heltidsjobb med en inkomst på 20 220 kr/mån, motsvarar lägstalönen inom Kommunals avtal

Total inkomst ökar med

0 kr/mån

Familjen får **ingen ökad inkomst** av att en person börjar arbeta heltid i stället för att leva på försörjningsstöd och andra bidrag

Tidöpartierna överens om strukturreformer för att öka drivkrafter till arbete

För att motverka långvarigt bidragsberoende ska följande strukturella reformer genomföras:

- Utredning om aktivitetskrav på heltid för de som har försörjningsstöd
- Utredning om kvalificering till välfärden
- Sänkt skatt för framför allt låg- och medelinkomsttagare
- Bidragstak

Utredning om drivkrafter och möjligheter i försörjningsstödet

- I **budgeten för 2022** såg vi till att den förra regeringen tillsatte **en utredning för att öka drivkrafterna till arbete** för försörjningsstöds­mottagare
- Den förra regeringen **valde aktivt bort** att ge utredningen ett uppdrag om bidragstak
- Nu får utredningen i uppdrag att **lämna förslag på ett bidragstak** för socialförsäkringar och ekonomiskt bistånd

Målet för bidragstaket är att arbete alltid ska löna sig framför bidrag

Målet för ett bidragstak

- Stärkta ekonomiska drivkrafter till arbete
- Begränsa möjligheten att stapla bidrag
- Fler ska gå från bidrag till arbete och egen försörjning

Lösningar för att uppnå målet

- Ett monetärt tak med ett bestämt maxbelopp
- Förändringar i befintliga regelsystem som tillsammans utgör ett tak som begränsar möjligheten att stapla bidrag

Bidragstakets utformning

Utredaren ska bland annat:

- Föreslå ett bidragstak som begränsar den sammantagna nivån på bidrag och ersättningar för hushåll i syfte att öka incitamenten till arbete
- Föreslå vilken eller vilka myndigheter som bör ansvara för bidragstaket
- Lämna nödvändiga författningsförslag
- Ta hänsyn till hushållets förutsättningar, t.ex. försörjningsansvar för barn eller situationer som hindrar individer från att ta ett arbete

Exempel på vilka bidrag som utreds

- De bosättningsbaserade bidragen, t.ex.
  - Föräldrapenning på lägsta nivå och grundnivå
  - Barnbidrag inklusive flerbarnstillägget
  - Underhållsstöd
  - Bostadsbidraget inklusive tillägget
- Bidrag som inte ska reduceras
  - Bidrag vid
    - sjukdom eller arbetsskada
    - funktionshinder
    - ålderdom
  - Arbetsbaserade bidrag

Mer om tilläggsdirektivets uppdrag

Utredningen ska även analysera:

- Om Arbetsförmedlingen bör ges en utökad skyldighet att lämna uppgifter till socialnämnden
- För- och nackdelar med nuvarande ansvarsfördelning mellan stat och kommuner för att långtidsarbetslösa ska komma i arbete

Ytterligare resurser tillförs och slutbetänkande ska överlämnas senast 1 december 2024

Maria Hemström Hemmingsson är fortsatt särskild utredare

Nästa steg i bidragsreformen

Förslag till ett bidragstak

8 juni 2023

Statsminister Ulf Kristersson

Finansminister Elisabeth Svantesson

Äldre- och socialförsäkringsminister Anna Tenje

Sverigedemokraternas gruppledare Linda Lindberg

